

NA RIALACHÁIN UM THRÁCHT AR BHÓITHRE (SCÚTAIR LEICTREACHA) 2023

Ábhair

Cuid 1

Réamhráiteach agus Ginearálta

Rialachán

1. Aithris
2. Tosach feidhme.
3. Sainmhínithe
4. Feidhmiú

Cuid 2

Gnáthteorainneacha luais — Scútair leictreacha

5. Teorainneacha luais

Cuid 3

Úsáid Dublin leictreacha

6. Aois íosta
7. Iompar earraí — toirmeasc
8. Iompar paisinéirí — toirmeasc
9. Suíochán
10. Cloí leis an meáchan ceadaithe
11. Toirmeasc ar mhodhnú
12. Toirmeasc ar tharraingt

Cuid 4

Ceanglais éigeantacha scútair leictreacha

13. Ginearálta
14. Luas dearaidh
15. Uaschumhacht leanúnach
16. Meáchan gan ualach uasta
17. Toisí
18. Stiúradh
19. Coscánú
20. Soilsiú agus frithchaiteoirí
21. Soilsiú forlíontach
22. Soilsiú a úsáid
23. Cothabháil soilsithe
24. Srianata ar shoilsiú
25. Sábháilteacht leictreach agus ceallraí
26. Feiste rabhaidh inchloiste
27. Rothaí agus boinn
28. Sláine struchtúrach agus bunsraith
29. Pláta Monaróir
30. Marcáil CE:

NA RIALACHÁIN UM THRÁCHT AR BHÓITHRE (SCÚTAIR LEICTREACHA) 2023

I bhfeidhmiú na gcumhachtaí a thugtar dom le hait 5, 11 agus 12 den Acht um Thrácht ar Bhóithre 1961 (Uimh. 24 de 1961), agus le halt 4 den Acht um Thrácht ar Bhóithre 2004 (Uimh. 44 de 2004) (arna oiriúnú leis an Ordú Iompair, Turasóireachta agus Spóirt (Ainm na Roinne a Athrú agus Teideal an Aire) 2020 (I.R. Uimh. 351 de 2020)), déanfaidh mé, Eamon Ryan, an tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt, na rialacháin seo a leanas:

Cuid 1

Réamhráiteach agus Ginearálta

Aithris

1. Na Rialacháin um Thrácht ar Bhóithre (Stopairí Leictreachais) 2023, is teideal do na Rialacháin seo.

Tosach feidhme.

2. Tiocfaidh na Rialacháin seo i ngníomh an lá díreach i ndiaidh an lae a dhéanfar na Rialacháin seo.

Sainmhínithe

3. Sna Rialacháin seo—

ciallaíonn “dáileoir údaraithe”, maidir le feithicil áirithe, duine a chomhlíonann ceann amháin nó an dá cheann de na coinníollacha seo a leanas:

- (a) go sealbhaíonn an duine saincheadúnas ó mhonaróir na feithicle iomchuí chun go ndíolfar feithiclí áirithe, agus múnlaí feithiclí arna monarú ag an monaróir sin, ar feithicil díobh an fheithicil iomchuí;
- (b) go bhfuil an duine údaraithe, i scríbhinn, ionadaíocht a dhéanamh thar ceann mhonaróir na feithicle ábhartha agus gníomhú thar ceann an mhonaróra in ábhair a chumhdaítear leis na Rialacháin seo;

ciallaíonn “feiste coscánaithe” teaghlaim páirteanna a bhfuil sé d’fheidhm acu luas feithicle atá ag gluaiseacht a laghdú de réir a chéile nó í a thabhairt chuig stad, nó í a choimeád ina stad má tá sí stoptha cheana féin; arb é atá ann rialú, comhpháirt nó comhpháirteanna ina bhforbraíonn na fórsaí atá i gcoinne ghluaiseacht na feithicle, agus córas tarchurtha (a d’fhéadfadh a bheith meicniúil, hidrálach, neomatach, leictreach nó teaghlaim díobh sin) a nascann an urlámhas sin agus an chomhpháirt nó na comhpháirteanna sin;

ciallaíonn “ollmheáchan deartha feithicle” ollmheáchan feithicle ualaithe leis an ualach is troime is féidir léi a iompar go réasúnach ag féachaint don traein

tiomána leictrí, do choscáin, do bhoinn agus do thógáil ghinearálta na feithicle sin, mar atá sonraithe ag a monaróir nó a dáileoir údaraithe;

ciallaíonn “scútar leictreach” cineál iompróra phearsanta chumhachtaithe le hanlaí, dhá acastóir agus mótar leictreach amháin ar a laghad le tiomáint leictreach go príomha, agus atá deartha chun duine amháin a iompar ina sheasamh, gan aon fhoráil maidir le suíocháin;

Ciallaíonn “I.S. EN 17128:2020” an leagan Gaeilge a glacadh den Doiciméad Eorpach EN 17128:2020, Mótarfheithiclí éadroma chun daoine agus earraí agus saoraidí gaolmhara a iompar agus nach bhfuil faoi réir cineálcheadú le haghaidh úsáid ar bhóthar — feithiclí leictreacha éadroma pearsanta (PLEV) — Ceanglais agus modhanna tástála;

ciallaíonn “uaireanta soilsithe” an tréimhse dar tosach leathuair a chloig tar éis luí na gréine lá ar bith agus a rachaidh in éag leathuair an chloig roimh éirí na gréine an lá dár gcionn;

ciallaíonn “lit” astaíocht solais leanúnaigh nó solais a splancann nach lú ná 60 uair i ngach nóiméad;

ciallaíonn “monaróir” duine a mhonaraíonn feithicil nó a chuireann faoi deara feithicil den sórt sin a dhearadh nó a mhonarú agus a mhargaíonn an feithicil sin faoi ainm nó faoi thrádmharc an mhonaróra;

ciallaíonn “pláta an mhonaróra” pláta sonraí atá greamaithe d’fheithicil le linn a monaraithe;

ciallaíonn “uaschumhacht rátaithe leantach” uas-ghlanchumhacht traenach tiomána leictirigh ag voltas srutha dhírih (DC), ar féidir le traein tiomána í a sheachadadh thar thréimhse 30 nóiméad mar mheánluach dearbhaithe monaróra;

ciallaíonn “uasluas dearaidh” uasluas dearaidh an mhonaróra nach féidir le feithicil, mar gheall ar a tógáil, dul thar an leibhéal faoina chumhacht féin;

ciallaíonn “uas-ghlanchumhacht” luach uasta na glanchumhachta arna tomhas ag lánualach;

ciallaíonn “glanchumhacht” an chumhacht a fhaightear ar bhinse tástála ag deireadh na cromfhearsaíde nó a choibhéis ag an inneall comhfhreagrach nó ag an luas mótaí comhfhreagrach leis na cúntóirí agus a chinntear faoi dhálaí tagartha atmaisféir;

ciallaíonn “bonn aeir” bonn—

- (a) ar a mbeidh, nó i dteannta an rotha ar a mbeidh sé feistithe, cuasán dúnta leanúnach teannta le haer go dtí brú is mó go mór ná brú an atmaisféir nuair a bheidh an bonn sa riocht ina n-úsáidtear de ghnáth é ach nach mbeidh sé faoi réir aon ualaigh,
- (b) gur féidir é a bhoilsciú agus a dhíbhoilsciú gan é nó í a bhaint den roth nó den feithicil,
- (c) gur de chineál é, nuair a bheidh sé díbhoilscithe agus faoi réir gnáthualaidh, go dtitfidh taobhanna an bhoinn,

agus go bhfuil sé chomh tiús sin a íoslaghdaíonn, a mhéid is féidir le réasún, an tonnchrith nuair a bheidh an feithicil ag gluaiseacht, agus go mbeidh sí deartha,

déanta agus cothabhála ionas go mbeidh sé saor ó aon locht a d'fhéadfadh damáiste a dhéanamh ar dhóigh ar bith d'uachtar bóthair;

ciallaíonn “frithchaiteoir” frithchaiteoir reflex ar féidir a sholas frithchaite a chur ar ais go substaintiúil laistigh d'uillinn nach mó ná 3 chéim le líne shamhailteach a cheanglaíonn an frithchaiteoir agus foinse an tsolais;

Ciallaíonn “ábhar marcála ais-fhrithchaiteach” dromchla nó feiste as a ndéantar aisfhrithchaiteach ar chuid réasúnta mór den radaíocht theagmhasach nuair atá sé soilsiithe i dtreo an treo;

ciallaíonn “bonn bog” bonn (seachas bonn aeir) d'ábhar bog nó leaisteach, ar ábhar é—

- (a) go leanúnach timpeall imlíne an rotha, nó
- (b) i ndeighleoga atá feistithe i slí ná fágfar, a mhéid is féidir do réir réasúin, aon spás idir a gcéann,

agus go bhfuil sé chomh tiús sin a íoslaghdaíonn, a mhéid is féidir le réasún, an tonnchrith nuair a bheidh an fheithicil ag gluaiseacht, agus go mbeidh sí deartha, déanta agus cothabhála ionas go mbeidh sé saor ó aon locht a d'fhéadfadh damáiste a dhéanamh ar dhóigh ar bith d'uachtar bóthair;

ciallaíonn “meáchan neamhualaithe” meáchan na feithicle seachas an tiománaí nó ualach ach lena n-áirítear aonaid soláthair cumhachta ceallra a úsáidtear chun an fheithicil a chumhachtú;

ciallaíonn “roth”, i ndáil le feithicil, roth a dteagmhaíonn a bhonn nó a fonsa leis an talamh nuair a bhíonn an fheithicil ag gluaiseacht.

Feidhmiú

4. Baineann na Rialacháin seo le húsáid scútar leictreach in áit phoiblí.

Cuid 2

Gnáthteorainneacha luais — Scútair leictreacha

Luasteorainn — Dublin leictreacha

5. Is í an ghnáth-luasteorainn a fhorordaítear do scútar leictreach i leith gach bóthair phoiblí ná 20 ciliméadar san uair.

Cuid 3

Úsáid Dublin leictreacha

Aois íosta

6. Ní úsáidfidh duine atá faoi bhun 16 bliana d'aois scútar leictreach in áit phoiblí.

Iompar earraí — toirmeasc

7. Tá cosc ar scútar leictreach a úsáid chun earraí a iompar.

Iompar paisinéirí — toirmeasc

8. Tá cosc ar úsáid scútar leictreach chun níos mó ná duine amháin a iompar ag an am céanna.

Suíochán

9. Ní bheidh suíochán feistithe ar scútar leictreach.

Cloí leis an meáchan ceadaithe

10. Ní rachaidh scútar leictreach nuair atá sé in úsáid thar ollmheáchan deartha na feithicle.

Toirmeasc ar mhodhnú

11. Ní mhodhnóidh duine scútar leictreach—

- (a) ar shlí a chuireann úsáid shábháilte na feithicle i mbaol,
- (b) ionas nach mbeidh saintréithe fisiceacha nó teicniúla na feithicle atá in úsáid ag freagairt a thuilleadh do shonraíochtaí deartha an mhonaróra agus don fhaisnéis atá ar phláta an mhonaróra, nó
- (c) ar bhealach a chuireann ar chumas an tiománaí uasluas dearaidh nó uasghlanchumhacht na feithicle a athrú suas go díreach nó go hindíreach agus í in úsáid.

Toirmeasc ar tharraingt

12. Ní tharraingfidh scútar leictreach feithicil eile, aon trealamh, uirlis nó aon ítim eile de chineál ar bith.

Cuid 4

Ceanglais éigeantacha scútar leictreacha

Ginearálta

13. Déanfar scútar leictreach agus a threalamh a dhearadh, a thógáil agus a chothabháil sa chaoi go mbeidh sé sábháilte, fiúntach agus nach gcuirfidh sé an tiománaí, úsáideoirí eile bóthair ná daoine den phobal i mbaol, ná nach gcuirfidh sé bac ná míchaoithiúlacht i mbaol.

Luas dearaidh

14. Ní rachaidh scútar leictreach thar an uasluas dearaidh nach mó ná [20] ciliméadar in aghaidh na huaire i gcomhréir le ceanglais roinn 8 de I.S. EN 17128:2020.

Uaschumhacht leanúnach

15. Ní rachaidh scútar leictreach thar [0.4 cileavata (kW)] uaschumhacht rátaithe leanúnach an mhótair leictreach, nó teaglaím de mhótair leictreacha.

Meáchan gan ualach uasta

16. Ní rachaidh scútar leictreach thar uasmheáchan feithicle gan ualach nach mó ná [25] cileagram.

Toisí

17. Ní bheidh scútar leictreach, lena n-áirítear na hanlaí, níos mó ná 2,000 mm ar fhad, 800 mm ar leithead agus 1,500 mm ar airde.

Stiúradh

18. Beidh scooter leictreach a fheistiú le meicníocht stiúrtha láidir agus éifeachtach a chuireann ar chumas é a iompú go héasca, go tapa agus le cinnteacht agus atá deartha amhlaidh, tógtha agus a chothabháil go bhfuil aon overlock is féidir agus nach mbeidh na rothaí in imthosca ar bith salach aon chuid den scooter leictreach.

Coscánú

19. (1) Beidh scooter leictreach a fheistiú le dhá feistí coscánaithe neamhspleách, le ceann amháin ag gníomhú ar an roth tosaigh agus an ceann eile ag gníomhú ar an roth cúil.

- (2) Beidh gach feiste coscánaithe inoibrithe ag an tiománaí gan ceachtar lámh a bhaint den rialú stiúrtha.
- (3) Beidh an cónasc d'fheistí coscánaithe in ann an fheithicil a stopadh ar bhealach sábháilte, éifeachtúil agus tapa trí íosluach luasmhoillithe 3.5 méadar in aghaidh an tsoicind cearnaithe laistigh den raon luais dearaidh a bhaint amach.
- (4) I gcás ina dteipeann ar fheiste coscánaithe amháin, beidh an ceann eile in ann luasmhoilliú íosta 44 % d'éifeacht choscánaithe a bhaint amach mar atá sonraithe in *mír* [3].
- (5) Beidh na gairis coscánaithe inoibrithe ar luasanna uile na feithicle, lena n-áirítear i gcás ina mbainfidh an fheithicil an t-uasluas dearaidh amach agus comhlíonfaidh siad ceanglais 15.4.2.4 de I.S. 17128:2020.

Soilsiú agus frithchaiteoirí

20. (1) Beidh scútar leictreach feistithe le lampa seasamh tosaigh, lampa suíomh cúil agus frithchaiteoirí.
- (2) Maidir le lampa tosaigh—
- (a) beidh dath bán air,
 - (b) beidh sé in ann, nuair a lasfar é, an bóthar agus na rudaí i dtreo gluaiseacht na feithicle le linn uaireanta soilsiúcháin a shoilsiú,
 - (c) beidh sé infheicthe le linn uaireanta soilsiúcháin i aimsir ghlan ar feadh achar [50] méadar ar a laghad, agus
 - (d) a bheith suite ar lár líne na feithicle.
- (3) Beidh lampa ionaid cúil—
- (a) dearg ar dhath,
 - (b) infheicthe le linn uaireanta soilsiúcháin i aimsir ghlan ar feadh achar [50] méadar ar a laghad, agus
 - (c) suite ar lár líne an scútar leictreach.
- (4) Maidir le frithchaiteoirí nó le hábhar aisfhrithchaiteach—
- (a) a bheith feistithe chun tosaigh, cúil agus an dá thaobh den scútar leictreach,
 - (b) nuair a bheidh sé feistithe chun tosaigh, beidh dath bán air agus féadfar é a chur le chéile mar fheiste amháin leis an lampa tosaigh,
 - (c) nuair a bheidh sé feistithe ar chúil, beidh dath dearg air agus féadfar é a chur le chéile mar aon fheiste amháin leis an lampa cúil, agus
 - (d) nuair atá feistithe ar an taobh, a bheith bán nó uathoibríoch ábhar marcála retro-fhrithchaiteacha buí.

Soilsiú forlíontach

21. (1) Is féidir scooter leictreach a fheistiú le lampa stad cúil agus táscairí treo.
- (2) Lampa stoptha cúil, i gcás é a bheith feistithe le scútar leictreach—
- (a) beidh dath dearg air,
 - (b) féadfar é a chomhcheangal le lampa cúil chun feidhm chomhartha stoptha solais dhearg a sholáthar le déine solais agus dáileadh leordhóthanach, agus
 - (c) déanfar é a thógáil sa chaoi is go ngníomhachtófar é trí fheiste coscánaithe an scútar leictreach a chur i bhfeidhm agus nuair a ghníomhaigh sé amhlaidh chun solas dearg a thaispeáint ar chúil an scútar leictreach.
- (3) Treotháscairí, i gcás ina mbeidh siad feistithe le scútar leictreach—
- (a) beidh dath ómra air,
 - (b) beidh sé feistithe i bpéire amháin nó níos mó chun athrú treo a thaispeáint,
 - (c) beidh sé déanta agus feistithe mar ní nach gcuirfidh úsáidirí eile bóthair ná daoine den phobal amú,
 - (d) a bheith infheicthe agus go hiomlán inbhraite ó thaobh tosaigh, cúil agus an dá thaobh den scútar leictreach, agus
 - (e) Taispeáin solas a splancann de shíor ag ráta nach lú ná 60 agus nach mó ná 120 splanc in aghaidh an nóiméid.

Soilsiú a úsáid

22. I gcás ina dtiomáintear scútar leictreach in áit phoiblí le linn uaireanta soilsithe suas, taispeánfar go cuí an lampa tosaigh, na lampaí cúil agus na frithchaiteoirí a gceanglaítear é a fheistiú leo i gcónaí, seachas —
- (a) ar feadh tréimhse réasúnach tar éis thús na n-uaireanta soilsiúcháin nó roimh dheireadh na n-uaireanta soilsiúcháin ar choinníoll gur leor infheictheacht,
 - (b) fad a bheidh an fheithicil stoptha i gcúrsa tráchta, nó
- (C) fad atá an fheithicil á tiomáint faoi dhálaí dea-infheictheachta ar bhóthar a bhfuil feidhm ag luasteorainn faoi Rialachán 5 maidir leis agus a bhfuil córas leanúnach soilsiúcháin phoiblí ar fáil dó a thugann soilsiú atá coibhéiseach ar a laghad leis an soilsiú a thugann ceannlampaí tumtha.

Cothabháil soilsithe

1. Déanfar soilsiú a choinneáil glan, lit agus unobscured nuair a bhíonn an scooter leictreach in úsáid le linn uaireanta soilsiú-suas.

Srianta ar shoilsiú

2. (1) Ní bheidh soilsiú feistithe ar scútar leictreach, agus nuair a lasfar é—
 - (a) a thaispeánann aon solas chun tosaigh seachas solas bán,
 - (b) a thaispeánann solas ar chúl ar bith seachas solas dearg,
 - (c) a d'fhéadfadh úsáidirí bóthair eile nó daoine den phobal a chur amú, agus
 - (d) a chuireann dallrú nó míchompord míchuí ar dhaoine a úsáideann bóithre nó ar dhaoine den phobal.
- (2) Níl feidhm ag fomhíreanna (a) agus (b) de mhír (1) maidir le treotháscairí.

Sábháilteacht leictreach agus ceallraí

3. Déanfar scútar leictreach agus comhpháirteanna a chórais leictirigh, lena n-áirítear an ceallra, a dhearadh, a thógáil agus a chothabháil ar bhealach—
 - (a) cloí le ceanglais ailt 6, 9, 10 agus 11 de I.S. EN 17128:2020,
 - (b) cosaint i gcoinne an riosca sceitheadh leictrilít, tine, pléascadh agus turraing leictreach, agus
 - (c) cosaint a thabhairt ar phriacal díobhála agus contúirte d'aon duine trí cháblaíocht leictreach a shuíomh nó a insliú.

Feiste rabhaidh inchloiste

4. Feisteofar scútar leictreach le feiste rabhaidh inchloiste, clog nó adharc lena gcuirfear ar chumas an tiománaí rabhadh leordhóthanach a thabhairt maidir le hascnamh nó suíomh na feithicle aon uair is gá sin in áit phoiblí.

Rothaí agus boinn

5. (1) Beidh scútar leictreach feistithe le rothaí a bhfuil trastomhas íosta, lena n-áirítear an bonn, de [200] mm.
- (2) Beidh roth ar scútar leictreach feistithe le boinn neomatacha nó boga atá deartha le haghaidh úsáide bóthair.
- (3) Beidh gach roth ar scútar leictreach deartha, tógtha agus coinnithe i gcomhréir le ceanglais roinn 15.3 de I.S. EN 17128:2020 agus beidh sé in

ann tacú leis an gcion den ollmheáchan dearaidh feithicle is infheidhme maidir leis an acastóir ábhartha, ag gach luas feithicle, lena n-áirítear uasluas dearaidh.

Sláine struchtúrach agus bunsraith

6. (1) Déanfar scútar leictreach a dhearadh agus a thógáil amhlaidh chun ceanglais alt 12 de I.S. EN 17128:2020 a chomhlíonadh.
- (2) Déanfar scútar leictreach a dhearadh agus a thógáil amhlaidh chun ceanglais alt 15.1 de I.S. EN 17128:2020 a chomhlíonadh.

Pláta Monaróir

7. (1) Déanfaidh monaróir scútar leictreach pláta monaróra a ghreamú den fheithicil sin in áit atá le feiceáil go soiléir.
- (2) Beidh pláta an mhonaróra uathúil do gach scútar leictreach agus ní dhéanfar é a athúsáid ar fheithicil eile.
- (3) Beidh pláta monaróra i bhfoirm bhuan agus fanfaidh sé greamaithe den scútar leictreach le linn a shaolré.
- (4) Beidh an fhaisnéis seo a leanas i ndáil le feithicil i bpláta monaróra—
- (a) ainm agus samhail an mhonaróra,
 - (b) Luas dearaidh uasta
 - (c) uaschumhacht rátaithe leanúnach,
 - (d) meáchan ualaithe agus meáchan ceadaithe ualaithe, agus
 - (e) sraithuimhir nó uimhir aitheantais.
- (5) Ní dhéanfaidh duine pláta monaróra a mhodhnú, a aghlot ná a bhaint gan údarás dleathach.

Marcáil CE:

8. Greamófar an mharcáil comhréireachta CE ina mbeidh na hinisealacha “CE” mar a léirítear in larscríbhinn III de scútar leictreach go feiceálach, go soléite agus go doscrista i gcomhréir leis an larscríbhinn sin, de Threoir 2006/42/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Bealtaine 2006 agus ní dhéanfar dochar dó le haon mharcáil eile atá greamaithe den scútar^[1].”

^[1] ^[1] TAGAIRT IO AE

12 [•cuir isteach uimhir SI (nuair a leithdháiltear í)]

ARNA THABHAIRT faoi mo Shéala Oifigiúil,
[•] 2023.

[• AINM AN AIRE SNA PRÍOMHCHATHRACHA],
An tAire Iompair.

Dréacht — Obair idir lámha